

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

30.12.2020. Nr. 1.7-2/1438
Uz 19.11.2020. Nr.1.2.-8/1579

Daugavpils pilsētas domei

Par SIA „Daugavpils lidosta”

Konkurences padome (turpmāk - KP) ir saņēmusi Daugavpils pilsētas domes vēstuli, kurā lūgts KP sniegt viedokli (atzinumu) par pašvaldības veikto līdzdalības izvērtējumu SIA „Daugavpils lidosta”.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi, vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā, ka pašvaldība ir veikusi VPIL 88.panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, KP sniegs viedokli (atzinumu) par pašvaldības veiktā izvērtējuma atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem.

No KP iesniegtajiem materiāliem secināms, ka SIA „Daugavpils lidosta” saimnieciskā darbība sastāv no gaisa transporta palīgdarbības un kapitālsabiedrībai piederošā nekustamā īpašuma (zemesgabala un piecu ēku) pārvaldīšanas. Tāpat tiek slēgti arī neregulārie nomas līgumi par kapitālsabiedrībai piederošās teritorijas nomu.

Sākot ar 2007.gadu, SIA „Daugavpils lidosta” īpašumā esošais lidlauks tika sertificēts kā vispārējās aviācijas lidlauks. Savukārt 12.11.2012. SIA „Daugavpils lidosta” tika izsniegta Valsts aģentūras „Civīlās aviācijas aģentūra” vispārējās aviācijas lidlauka apliecība Nr.LVA-9 gaisa pārvadājumiem vizuālo lidojumu režīmā ar gaisa kuģa maksimālo pacelšanās masu līdz 35t un kapacitāti 150 – 250 pacelšanās/nolaišanās operāciju gadā.

Kapitālsabiedrības darbība nākotnē nodrošinās lidostas pakalpojumus, novēršot tirgus nepilnību minētajā jomā, un sniegs pakalpojumus stratēģiski svarīgā nozarē, kuras potenciālā darbība ir būtiska pašvaldības noteikto mērķu īstenošanai. Kapitālsabiedrības darbības pārtraukšana nav vēlama, jo ir saistīta ar stratēģiski svarīgu īpašumu apsaimniekošanu un turpmāko lidostas infrastruktūras attīstību.

Izvērtējumā attiecībā uz kapitālsabiedrības konkurentiem norādīts, ka tuvākā starptautiski sertificētā lidosta ir Viļņa (aptuveni 170 km attālumā), Rīgā un Kauņā (aptuveni

200 km attālumā). Tāpat Latvijā funkcionē divas reģionālās nozīmes lidostas Ventspilī un Liepājā. Attiecībā uz Grīvas lidlauku (Daugavpilī), izvērtējumā norādīts, ka konkrētais lidlauks piedāvā pakalpojumus, kas saistīti ar apmācībām un sporta aktivitātēm, līdz ar to lidlauks var tikt izmantots tikai maza izmēra lidaparātiem, jo tam ir grants segums. Ievērojot minēto izvērtējumā, secināts, ka privātais sektors nepiedāvā aizstājošu pakalpojumu.

Attiecībā uz kapitālsabiedrības pakalpojumu cenām, izvērtējumā norādīts, ka tās ir noteiktas ekonomiski pamatotas, ņemot vērā pakalpojumu pašizmaksas aprēķinu.

Kapitālsabiedrības pakalpojumi tiek sniegti juridiskām personām, piemēram, VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, VAS „Latvijas gaisa satiksme” saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem.

Viedokli par pašvaldības līdzdalību kapitālsabiedrībā ir sniegusi biedrība „Latvijas Aviācijas Asociācija”, kura 19.10.2020. vēstulē Nr.100/2020 norādījusi turpmāko. Lidlauka infrastruktūra šobrīd ir neattīstīta un neatbilst civilās aviācijas lidlauku ekspluatācijas prasībām. Biedrības ieskatā, lai pilnvērtīgi varētu izmantot lidlauka un tam pieguļošo teritoriju attīstības iespējas, ir nepieciešama pašvaldības iesaiste un atbalsts kapitālsabiedrībā, kura atbilstoši nākotnes darbības plāniem varētu uzsākt lidlauka sertifikācijas procesu. Neviena privāta kapitālsabiedrība vai ārpakalpojuma sniedzējs nevarētu saimnieciski izdevīgi aizstāt šī uzņēmuma veiktos pienākumus un nodrošināt lidlauka pilnvērtīgu attīstības plānošanu. Daugavpils lidlauka izvietojums ir optimāls, lai nodrošinātu ātru piekļuvi Latgales plānošanas reģionam un sniegtu šī reģiona iedzīvotājiem un uzņēmējdarbībai vajadzīgo mobilitāti. Tāpat lidlauka attīstība ir būtiska arī valsts funkciju īstenošanai, piemēram, lidlauks būtu stratēģiski nozīmīgs valsts austrumu robežas patrulēšanai un medicīniskās evakuācijas darbiem, kas nodrošinātu Daugavpilī un tuvākajā apkārtnē dzīvojošo iedzīvotāju iespējas visātrākajā veidā piekļūt medicīnas centriem Rīgā.

KP, izvērtējot tai iesniegtos un publiski pieejamos dokumentus¹, secina, ka vispārīgi kapitālsabiedrība gūst ieņēmumus (piemēram, 2019.gadā 1801 *euro*) un tās saimnieciskā darbība sastāv no diviem pakalpojumu segmentiem – zemesgabalu un ēku nomas un no lidlauka pakalpojumiem. No KP rīcībā esošās informācijas secināms, ka patlaban kapitālsabiedrības infrastruktūrā netiek sniegti ne lidostas, ne civilās aviācijas lidlauka pakalpojumi², ka kapitālsabiedrībai piederošā infrastruktūra ir atzīstama vairāk par investīciju projektu ar mērķi nākotnē veikt nepieciešamās infrastruktūras izbūvi un uzsākt lidostas pakalpojumu sniegšanu.

Ievērojot minēto, kā arī pašvaldības un kapitālsabiedrības ieceres nākotnē izveidot un attīstīt nepieciešamo infrastruktūru darbībai aviācijas pakalpojumu tirgū, pašreizējais kapitālsabiedrības darbības veids būtu atzīstams par stratēģiski svarīgu VPIL 88.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē, proti, tiek pārvaldīti stratēģiski svarīgi īpašumi.

Attiecībā uz lidostas un civilās aviācijas lidlauka pakalpojumu sniegšanu un šo pakalpojumu atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem, KP ieskatā šim jautājumam būtu lietderīgi pievērsties pēc tam, kad būtu pavisinājies jautājums par nepieciešamo investīciju piesaisti un to iespējamo realizēšanu, jo tikai minētajā stadijā KP būtu iespējams gūt pilnīgāku priekšstatu par reālajiem plānotajiem saimnieciskās darbības veidiem un to iespējamo ietekmi uz citu tirgus dalībnieku darbību konkrētajā tirgū.

Vienlaikus, lai Daugavpils pilsētas dome varētu gūt priekšstatu par KP nostāju publisko personu kapitālsabiedrību darbību aviācijas pakalpojumu tirgū, KP aicina pašvaldību iepazīties ar KP viedokļiem (atzinumiem) par līdzdalības saglabāšanu SIA „Ventspils lidosta”³ un SIA „Aviasabiedrība „Liepāja””⁴.

¹Piemēram, SIA „Daugavpils lidosta” 2019.gada pārskats. Pieejams: https://www.daugavpils.lv/assets/upload/dokumenti/domes_nodalas/lidosta/Lidosta_2019.gada_parskats.doc

² Kapitālsabiedrības lidlauks nav norādīts kā civilās aviācijas lidlauks valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” tīmekļvietnē.

³ Pieejams: https://www.kp.gov.lv/sites/kp/files/content/2020_09_18_kvn_vestule_sia-ventspils-lidosta.pdf

⁴ Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/1135/download>

Ar cieņu
priekšsēdētājs

J. Gaiķis